

John Casablanca, president de l'agència Elite

El català més universal

Fill d'exiliats, Johnny Casablanca ha construït en poc temps el més gran imperi de *top models* del món: l'agència Elite. Andie MacDowell, Linda Evangelista i Cindy Crawford són alguns dels noms del seu espantós catàleg.

Ànima i president de l'agència de models més important del món: Elite. John Casablanca, Johnny, té el catàleg de noies que marquen, a hores d'ara, els canons de bellesa a tot arreu del món. El fabrica ell. Que no és poca cosa. És... ¡el rei de les *top models*!

Però... ¿on comença la història del més gran artífex dels contes de fades? ¿Quan agafà aquest Johnny el seu fusell?

FILL DE L'EXILI

L'exili que provocà la guerra civil espanyola també va tenir els seus efectes sobre la família Casablanca. Així, l'industrial sabadellenc Ferran Casablanca (vegeu requadre, pàgina 37) va emigrar a Anglaterra amb tota la família, i aquí van continuar el negoci de la indústria del tèxtil. Llavors, el fill hereu, de nom tam-

bé Ferran, que havia estudiat als Jesuïtes de Sarrià (Barcelona), es va dedicar a viatjar per tot el món, com a representant de l'empresa familiar, per tal d'exportar la patent del *Sistema Casablanca* de filatures.

De totes maneres, alguns anys abans, Ferran Casablanca fill s'havia casat amb Antònia Obach. Una noia, que era filla d'un mallorquí i d'una andalusa establerts a Barcelona. Era una de les noies més boniques de la ciutat. No debades havia estat escollida, abans de conèixer en Ferran, reina de la Festa de les Modistes –coneguda popularment per la Festa de les Modistes–, que se celebrava per Santa Llúcia (patrona del gremi). Era, per fer-ne un equivalent més modern, una *miss* de l'època.

Antònia i Ferran, doncs, van tenir, al llarg del seus viatges, tres fills: en Ferran, que va néixer a Barcelona –i que també

treballa a l'agència Elite, a París–; la Silvia, que va néixer a l'Argentina –i que va estar a punt de contreure matrimoni amb l'Aga Khan, amb qui va festejar un temps–, i el Johnny, que va néixer a Nova York. D'això, ja en fa quaranta-cinc anys.

Johnny va passar els primers tres anys de la vida en aquella ciutat. Després, la família es va traslladar a Mèxic, on es van estar prop de cinc anys més i on Johnny va començar a anar a escola. I d'aquests anys a Centramèrica, en conserva la llengua espanyola que hi va aprendre.

Després es van traslladar a Ginebra (Suïssa), on Johnny Casablanca va estudiar el batxillerat al pensionat Le Rosay. I va ser en aquesta ciutat on la seva família havia de fixar la residència, on va morir el seu pare –encara que és enterrat a Sabadell– i on encara resideix la seva mare.

Ferran Casablanca, pare de Johnny Casablanca, té una plaça al districte de Sarrià-Sant Gervasi de Barcelona.

A l'esquerra, Cindy Crawford. A la dreta, Naomi Campbell.

ARXIU

A l'esquerra, Linda Evangelista. Al mig, Tatjana Patitz. A la dreta, Ingrid Seynhaeve.

ARXIU

A l'esquerra, Inés Sastre. A la dreta, Christy Turlington

ARXIU

Més tard féu cap a París, on va cursar estudis de Dret i d'Economia. I de París cap a veure un amic de Le Rosay que vivia al Brasil, país on va sojornar un parell d'anys i on va treballar, de primer, per a una empresa d'arquitectura i, després, com a gerent de la Coca-Cola.

PARÍS

Però va tornar al rovell de l'ou: París. Comptava, aleshores, 24 anys. Aquí, a París, es casa amb una noia francesa de qui es divorcia poc després. I és en aquesta època quan entra de ple en el món de la moda: munta Elysées 3, la seva primera agència, que tot i que no va prosperar, havia de ser l'embrió del que és, a hores d'ara, l'agència més important del món: Elite Model Management. Més coneguda per Elite.

Una de les primeres models de l'agència –i un dels seus principals pilars al començament– va ser Jeannette Christjansen, ex-Miss Dinamarca, amb qui Johnny es va casar més tard i amb qui va tenir un fill: Julien.

Una bona rebuda per part de la premsa i un nou concepte en la forma de treballar

–més informal, amb menys severitat i contractacions exclusives, sense cap tipus de crispació i destacant, sobretot, l'encant de les noies–, van ser els factors que van revolucionar el món de les agències de models i van fer d'Elite, encara que petita, el primer cultiu del gran negoci que és avui.

Era l'època que les maniquins, com les anomenaven, havien de ser més elegants que no pas boniques. Era una manera diferent de mostrar la picardia. Inés de la Fressange, la model de Chanel, i Twiggi n'eren, potser, les excepcions.

Així, Elite va començar a llançar models exhuberants: cabells negres o rossos, pit abundant, ulls negres, malucs... Cosos amb moltes corbes, però alhora estilitzats i elegants. Allò que s'entén per bellesa clàssica. Eren *tops* franceses com Florence Lafuma i Emmanuelle Dannaud, entre altres. I a París també varen treballar amb Jessica Lange, Barbara Carrera...

Aquest nou tractament –econòmic i personal– de les models li va representar l'enemistat de totes les altres agències, amb algunes de les quals va tenir problemes jurídics que es van resoldre de ma-

nera positiva per a John Casablancas.

El mercat d'Elite és limitava a Europa. I ell en volia més. Aleshores coneix Eileen Ford, professional del mercat americà, que s'interessa per l'agència. Així fa Johnny la primera passa a Amèrica i "s'intercanvien" noies: ell les descobreix a Europa i ella les exporta als EUA. Una d'aquestes va ser la danesa Brigitte Nielsen, la imponent rossa dels pits de silicona que després s'havia de casar amb Silvester Stallone. Però ell encara en volia més.

'NEW YORK, NEW YORK'

I en 1977 es produeix un fet sense precedents: Johnny munta Elite a Nova York. Està disposat a implantar-hi l'esperit europeu que destaca tot aquest aspecte *sexy* de les noies. Això converteix Eileen Ford, que tenia una manera de treballar més clàssica –més autoritària i severa– en la seva enemiga més directa. Aquesta rivalitat és just el que necessitava Johnny. L'anima de debò. I es troben en diferents indrets del món, taula per taula. L'un davant l'altra. A veure qui desfunda primer en la caça de noies. L'actriu Andie Mac

BUTLLETA DE SUBSCRIPCIÓ

1er. cognom _____ 2on. _____ Nom _____ Tel. part. _____
 Domicili _____ C.P. _____ Població _____
 Any de naixement _____ Professió _____ Tel. Treball _____ D.N.I. _____

Se subscriu al setmanari EL TEMPS per un període d'UN ANY, prorrogable si no hi ha ordre en contra, i un import de 18.762 pessetes.

Amb pagament:

- Anual (1 rebut per la quantitat abans citada)
 Semestral (2 rebuts de 9.381 pessetes. Sols en el cas de pagament per banc).
 32.500 (Europa) 41.500 (Amèrica)

Forma de pagament:

- Dom. bancària Xec bancari adjunt
 Gir. postal num. _____

(Firma)

● La subscripció representa un descompte de més de l'11% sobre el preu de venda als quioscos.

Distinguits senyors: Caixa/Banc _____ Agència _____
 Adreça _____ Població _____
 Nom i adreça del titular del compte _____

Els Pregue que fins a nova ordre els rebuts que presentarà Edicions del País Valencià, S.A. per l'import de la subscripció anual a pagar en:

- 1 rebut anual 2 rebuts semestral

siguen pagats amb càrrec: _____ de _____ 199

C/c Llibreta Num. _____

(Firma)

EDICIONS DEL PAÍS VALENCIÀ, S. A.
 Avinguda del Baró de Carcer, 40, 13a.
 Tel. (96) 352 48 69 • C.I.F. A-46186821
 46001 VALÈNCIA

EL TEMPS
 Setmanari d'informació general

DOMICILIACIÓ BANCÀRIA

Dowell, coprotagonista, amb Gerard Depardieu, de *Matrimonio de conveniencia* entre altres pel·lícules, és un altre dels descobriments de Johnny Casablancas.

Elite, que factura 70 milions de dòlars l'any, n'inverteix un en *scouting*, és a dir, cercant cares noves. A més, també organitza cada any un dels concursos més importants per a noves promeses, el *Look of the Year*, que no significa tan sols guanyar 150.000 dòlars i un contracte de dos anys amb l'agència, sinó que és una garantia quasi segura de convertir-se en *top model*. Aquest és el cas d'Ingrid Seynhaeve, guanyadora de l'edició 91, una noia belga de 19 anys que ja es cotitza com altres noms que també han sortit d'Elite: Cindy Crawford –casada amb Richard Gere, a qui Prince dedicà la cançó *Cindy C.*, i que cobra 15.000 dòlars per desfilita–, Tatjana Patitz –la *Russa*, que cobra 12.000 dòlars– o Linda Evangelista –casada amb Gérald Marie, director d'Elite a París, i que cobra 15.000 dòlars–.

Si d'alguna cosa no es podrà queixar mai Johnny és de la coincidència dels seus gustos personals amb els del mercat. Aquest home, que treballa catorze hores diàries, que viu als avions i que estiuja a Eivissa, no perd el temps. Quan veu una noia amb tots els ingredients per a ser una *top*, la fitxa. Posem com a exemple Cathy McNew, californiana de 24 anys, que un dia va acompanyar una amiga seva que volia ser model a una agència. Johnny la va veure i “se la va quedar”. I d'aquí a la revista *Vogue*. Elite representa 700 models al llarg dels cinc continents.

Encara que les models tenen un èxit molt efímer, a ell li agrada que sigui més llarg. D'uns deu anys. I això es resol agafant-les als quinze o setze. El procés normal per a una d'aquestes noies que entren a Elite és el següent: primer, perruqueria; segon, tractament de pell; i després, fotos.

Johnny ho ha aconseguit tot en aquest terreny: les millors models i els contractes rècord. La barreja d'encant europeu amb seducció hollywoodiana i un cert aire executiu de Wall Street és una fórmula que només podia acabar amb l'èxit d'aquest poliglòt, l'ascendència del qual el converteix en el català més universal.

Heus ací què diu un catàleg en què Elite ven els seus serveis: “Si voleu crear més negoci, augmentar beneficis, i aconseguir una posició més brillant, més dominant, en la nostra indústria marcada per la imatge... ¡John Casablancas és el que necessiteu!”

Joan Mari

Ferran Casablancas, l'avi de Johnny

Ferran Casablancas i Planell va néixer a Sabadell l'any 1874. Com a bon industrial tèxtil, investigà al llarg dels anys els problemes de la filatura de fibres tèxtils fins que, l'any 1913, inventà un dispositiu per a la filatura del cotó. El seu invent, basat en un mecanisme que denominà *Sistema de grans tiratges*, va tenir una gran transcendència. Produïa fil de millor qualitat i alhora estalviava cost en maquinària, mà d'obra i espai a la fa-

patents va ser el fundador de la Lliga Regionalista –partit en el qual Ferran Casablancas milità–, Francesc Cambó. Però no era pas ben bé aquesta, l'actitud dels espanyols, que sempre li van fer la traveta en aquest afer. Potser el seu “pecat” era de ser catalanista.

Amb l'arribada de la guerra civil espanyola, la família es va exiliar a Anglaterra i als països escandinaus, on van establir el seu centre d'operacions: continua-

Ferran Casablancas i Josepa Bertran, la seva esposa.

ARXIU

brica, ja que escurçava la cadena de producció mecànica.

El sistema, també anomenat *Sistema Casablancas*, va ser presentat oficialment a l'Escola Industrial de Sabadell, que aleshores disposava d'electricitat, fou patentat en molts països i adoptat, molt aviat, per les principals fàbriques de tot el món –des del Japó als EUA–. Després va perfeccionar aquest mecanisme i va crear nous models, que foren també adoptats a tot arreu. Per tal d'explotar els seus invents creà diverses companyies (algunes a l'estranger).

Doncs bé, no hi ha innovació tecnològica que no vagi acompanyada de l'anomenada guerra de patents. Espionatge inclòs. Això obligava a crear les “patents de defensa”, que no eren altra cosa que patents falses presentades per a desviar l'atenció dels qui estaven a l'aguait. Curiosament, la persona que el va defensar més agosaradament en aquesta guerra de

ren l'exportació de les patents del *Sistema Casablancas* arreu del món. Un exemplar d'aquesta innovació tècnica resta exposat al Museu de la Indústria de Londres.

Ferran Casablancas fou president del Banc de Sabadell entre els anys 1926 i 1960. Impulsà la fundació de l'Associació de Filadors i la de la Mútua Sabadellenca d'Accidents i Malalties i promogué la portada d'aigua a Sabadell, fet que tingué lloc els anys 1920 i 1949-51.

També féu –i ves si no!– tasques de mecenatge: fomentà i protegí la creació del Museu de Sabadell, una sala del qual porta el seu nom.

Ferran Casablancas, que va morir l'octubre de l'any 1960, té una plaça al districte barceloní de Sarrià-Sant Gervasi, a la confluència dels carrers de Ganduxer i de Josep Balari.

J. M.